

OKRESNÁ PROKURATÚRA HUMENNÉ
Štefánikova 1900/69, 066 42 Humenné 1

Číslo: 1 Pv 275/16/7702-1
EEČ: 2-55-56-2016

Humenné 30.09.2016

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**
Trestný čin: prečin: úverový podvod podľa § 222 odsek 1 Trestného zákona
Rozhodol: prokurátor Okresnej prokuratúry Humenné

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
trvalé bydlisko: 150 XXXXX
väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- prečin: úverový podvod podľa § 222 odsek 1 Trestného zákona
štádium: dokonaný trestný čin
forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

1/ dňa 02.10.2013 v Humennom v predajni XXXXX a.s. Bratislava, prevádzka XXXXX, XXXXX, uzatvoril prostredníctvom predajcu so spoločnosťou Consumer Finance Holding a.s., divízia Quatro, Hlavné námestie č. 12, Kežmarok, zmluvu o pôžičke č. 20522312, ktorej predmetom bolo zakúpenie tovaru — digestora, teplovzdušnej rúry a varnej dosky všetky zn. Whirpool v kúpnej cene 999,- €, kde touto sa ho zaviazal splácať 51 mesačnými splátkami po 20,58 €, pričom do zmluvy uviedol nepravdivé údaje že je zamestnaný v spoločnosti XXXXX a jeho čistý mesačný príjem je 500,- €, aj keď v tejto spoločnosti nikdy nepracoval a takýto príjem nedosahoval, ale v tom čase bol nezamestnaný, po zaplatení akontácie vo výške 200,- €, zo zmluvne dohodnutých splátok uhradil 9 splátok a následne úver nesplácal, čím takto svojím konaním spôsobil spoločnosti Consumer Finance Holding a.s., divízia Quatro, Hlavné námestie č. 12 Kežmarok, IČO: 35923130 škodu vo výške 773,49 €,

2/ dňa 23.01.2014 v XXXXX v predajni XXXXX a.s. Bratislava, prevádzka XXXXX, Mierová č.85, uzatvoril prostredníctvom predajcu so spoločnosťou Consumer

Finance Holding a.s., divízia Quatro, Hlavné námestie č. 12, Kežmarok, zmluvu o pôžičke č. 20622337, ktorej predmetom bolo zakúpenie tovaru — mraziaci box zn. BEKO HSA24530 v kúpnej cene 700,- €, kde touto sa ho zaviazal splácať 73 mesačnými splátkami po 10,29,- €, pričom do zmluvy uviedol nepravdivé údaje, že je zamestnaný v spoločnosti XXXXX XXXXX a jeho čistý mesačný príjem je 500,- €, aj keď v tejto spoločnosti nikdy nepracoval a takýto príjem nedosahoval, ale v tom čase bol nezamestnaný, po zaplatení akontácie vo výške 150,- €, zo zmluvne dohodnutých splátok uhradil 8 splátok a následne úver nesplácal, čím takto svojim konaním spôsobil spoločnosti Consumer Finance Holding a.s., divízia Quatro, Hlavné námestie č. 12, Kežmarok, IČO: 35923130, škodu vo výške 557,58,- € teda spolu spôsobil spoločnosti Consumer Finance Holding a.s., divízia Quattro, Hlavné námestie č. 12, Kežmarok, IČO: 35923130 škodu vo výške 1.331,07 €

pretože skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Odôvodnenie:

Uznesením vyšetrovateľa odboru kriminálnej polície Okresného riaditeľstva PZ v XXXXX zo dňa 02.06.2016 bolo podľa § 199 ods. 1 Tr. poriadku začaté trestné stíhanie a súčasne podľa § 206 ods. 1 Tr. poriadku vznesené obvinenie XXXXX pre prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

Po skončení vyšetrovania a vyhodnotení skutkového stavu a vo veci zabezpečených listinných dôkazov, vyšetrovateľ PZ podal dňa 02.08.2016 návrh na podanie obžaloby na obvineného.

V rámci vyšetrovania boli vo veci vypočutí svedkovia XXXXX, XXXXX, splnomocnená zástupkyňa poškodenej strany XXXXX, ako aj zabezpečené početné s vecou súvisiace listinné dôkazy, najmä úverové zmluvy s prílohami, správy Sociálnej poisťovne a správy od deklarovaneho zamestnávateľa obvineného XXXXX, ktorými bol preukázaný a ustálený priebeh skutkového deja tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti uznesenia.

Preskúmaním uvedeného návrhu i celého vyšetrovacieho spisu, najmä s poukazaním na to, že pri posudzovaní otázky, či obvinený XXXXX naplnil znaky príslušného trestného činu, je nutné vziať do úvahy aj existenciu súkromnoprávneho vzťahu, v ktorom ako účastníci vystupovali obvinený a poškodený, som sa nestotožnil s predmetným návrhom a v rámci prokurátorského dozoru vykonávaného v prípravnom konaní v zmysle ustanovenia § 230 ods. 1 Tr. poriadku som dospel k právnomu záveru na odôvodnenosť zastaviť trestné stíhanie voči obvinenému XXXXX podľa § 215 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku, nakoľko nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Tomuto konštatovaniu zodpovedajú aj výsledky realizovaného vyšetrovania, z ktorých vyplynulo, že konaním obvineného XXXXX nedošlo k naplneniu pojmových znakov skutkovej podstaty prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona po stránke objektívnej, nakoľko sa v danom prípade jedná výlučne o občianskoprávny spor, ktorý by mal byť riešený výlučne v konaní o občianskoprávných veciach, resp. v civilnom konaní.

Obvinený XXXXX vo svojej výpovedi uviedol, že skutočne s dotknutou spoločnosťou podpísal dve úverové zmluvy, ktoré následne nesplácal. Prvú zmluvu mu vybavil XXXXX, ktorého pozná z videnia a to tak, že mu dal podpísať zmluvy, ktoré ani nečítal a popodpisoval. Za to mu dal XXXXX 200,- €. V druhom prípade už šiel do predajne sám a požiadal predajcu o predaj tovaru na splátky. Svoje údaje diktoval pracovníkovi priamo do počítača. Po schválení úveru došlo k podpisu zmluvy a zložení akontácie, pričom predajca mu dal 250,-€. Ani v jednom jedinom prípade si tovar nevzal, podpísal zmluvy, dostal iba peniaze, ktoré minul na nákupy.

XXXXX vo svojej výpovedi uviedol, že obvineného XXXXX neviezol autom do žiadnej predajne a nebral od neho žiadny tovar a ani mu nedával žiadne peniaze. Poprel, aby mu pomáhal pri vybavovaní akejkoľvek pôžičky a jeho tvrdenia označil za lož. Obvinený nikdy u neho nepracoval a už viacero rômov údaje jeho firmy zneužilo.

Splnomocnený zástupca poškodeného XXXXX vo svojej výpovedi uviedla, že obvinený XXXXX uzavrel v predajni dňa 02.10.2013 zmluvu o pôžičke č.20522312, predmetom ktorej bolo zakúpenie digestora zn. Whirpool v kúpnej cene 999,-€ v ktorej uviedol nepravdivé údaje ohľadom svojho zamestnania, a to že je zamestnancom XXXXX s mesačným príjmom 500,-€. Na podklade týchto údajov mu bol poskytnutý úver na nákup, ktorý sa zaviazal splácať 51 mesačnými splátkami po 20,58,-€.Po uhradení deviatich splátok úver splácať prestal a spôsobil tak ich spoločnosti škodu vo výške 773,49,-€.

Dňa 23.01.2014 obvinený XXXXX uzavrel v predajni dzmluvu o pôžičke č.20622337, predmetom ktorej bolo zakúpenie mraziaceho boxu zn. Beko v kúpnej cene 700,-€ v ktorej uviedol nepravdivé údaje ohľadom svojho zamestnania, a to že je zamestnancom XXXXX s mesačným príjmom 500,-€. Na podklade týchto údajov mu bol poskytnutý úver na nákup, ktorý sa zaviazal splácať 73 mesačnými splátkami po 10,29,-€.Po uhradení ôsmich splátok úver splácať prestal a spôsobil tak ich spoločnosti škodu vo výške 575,58,-€.

XXXXX vo svojej výpovedi uviedol, že obvineným predložené doklady k úveru boli zaznamenané, bola spísaná žiadosť o úver, elektronicky zaslaná žiadosť spoločnosti a po schválení žiadosti a zaplatení akontácie bol obvinenému vydaný tovar. Údaje klienta štandardne odoslal do centrály splátkovej spoločnosti, ktorá rozhodla o schválení úveru. Údaje uvedené klientom považuje za pravdivé a dôveryhodné.

Z úverovej zmluvy č. 4019809204/20522312 zo dňa 23.01.2013 uzavretej medzi poškodeným spol. XXXXX XXXXX., ako veriteľom a obvineným XXXXX, ako dlžníkom vyplýva, že jej predmetom bolo poskytnutie úveru vo výške 550,- Eur na nákup mraziaceho boxu zn. BEKO HSA 24530, pričom celková cena úveru predstavovala suma vo výške 730,- Eur, ktorú sa obvinený zaviazal splatiť v 73-och mesačných splátkach vo výške 10,29,- Eur. Ako ďalej zo zmluvy vyplýva obvinený XXXXX uviedol, že je zamestnaný u zamestnávateľa XXXXX XXXXX s čistým mesačným príjmom 500,- Eur.

Z úverovej zmluvy č. 3109800464/20522312 zo dňa 02.10.2013 uzavretej medzi poškodeným spol. XXXXX XXXXX., ako veriteľom a obvineným XXXXX, ako

dlžníkom vyplýva, že jej predmetom bolo poskytnutie úveru vo výške 999,- Eur na nákup , pričom celková cena úveru predstavovala suma vo výške 999,- Eur, ktorú sa obvinený zaviazal splatiť v 51 mesačných splátkach vo výške 20,58,- Eur. Ako ďalej zo zmluvy vyplýva obvinený uviedol, že je zamestnaný u zamestnávateľa XXXXX XXXXX s čistým mesačným príjmom 500,- Eur.

Zo správy Sociálnej poisťovne je zrejmé, že obvinený XXXXX od roku 2013 až doposiaľ, teda aj v čase podpísania úverovej zmluvy nebol evidovaný v evidencii Sociálnej poisťovne ako platiteľ poisťného a starobného dôchodkového sporenia. Od roku je nezamestnaný a poberal dávku v hmotnej núdzi. Obvinený nie je poberateľom dôchodku.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny XXXXX je zrejmé, že obvinený XXXXX je od 18.02.2012až doposiaľ, teda aj v čase podpísania úverovej zmluvy bol evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie s tým, že dávku v hmotnej núdzi poberá od 1.4.2011 podľa priloženého prehľadu.

Zo správy XXXXX - XXXXX V&M Auto zo dňa 04.04. vyplýva, že obvinený nie je a nikdy ani nebol jeho zamestnancom.

Zo zabezpečených listinných dôkazných prostriedkov vyplýva, že poškodená spol. nepožadovala od obvineného Ferenca žiadne doklady potvrdzujúce rozhodné skutočnosti preukazujúce jeho bonitu.

Trestný čin je protiprávny, ktorého znaky sú uvedené v Trestnom zákone, ak tento zákon neustanovuje inak. Pre naplnenie znakov každého trestného činu sa vyžaduje naplnenie všetkých pojmových znakov skutkovej podstaty, a to objektu a objektívnej stránky, subjektu a subjektívnej stránky ako súhrnu znakov, ktoré charakterizujú určité ľudské správanie ako trestný čin. Všetky tieto znaky tvoria jeden celok a len v prípade ich kumulatívneho naplnenia možno v jednotlivých prípadoch hovoriť o trestnom čine. Absencia čo i len jedného z týchto obligatórných znakov, ktoré nie sú vždy priamo v zákone výslovne uvedené, spôsobí to, že konkrétne ľudské správanie nie je možné podriaďiť pod zákonnú skutkovú podstatu žiadneho trestného činu uvedenú v osobitnej časti Trestného zákona.

Podľa § 222 ods. 1 Tr. zákona, kto vyláka od iného úver alebo zabezpečenie úveru tým, že ho uvedie do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru alebo na splácanie úveru, a tak mu spôsobí malú škodu, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

Pri posudzovaní otázky, či páchatel naplnil znaky príslušného trestného činu (typicky majetkovej povahy), je nutné vziať do úvahy aj prípadnú existenciu súkromnoprávneho vzťahu, v ktorom ako účastníci vystupovali páchatel a poškodený a ktorý má význam pre konkrétnu trestnú vec. Pokiaľ ide o súkromnoprávny vzťah, je potrebné totiž trvať na tom, aby na ochranu svojich majetkových záujmov dbali predovšetkým samotní účastníci takéhoto vzťahu. Od týchto účastníkov je nutné požadovať, aby postupovali obozretne a aby dodržali aspoň elementárne zásady opatrnosti, obzvlášť ak sú pre to ľahko dosiahnuteľné prostriedky.

Za situácie, keď poškodený sám svojou zjavnou neopatrnosťou, ktorej sa

mohol ľahko vyvarovať, pristúpil k neistej finančnej dispozícii a vynaložil finančné prostriedky, potom sa s dôsledkami tejto neistoty musí vysporiadať taktiež sám a to za použitia prostriedkov súkromného práva. Z hľadiska princípov, na ktorých je založený demokratický štát je neprijateľné, aby trestným postihom jedného účastníka súkromnoprávneho vzťahu bola nahradzovaná nevyhnutná miera opatrnosti druhého účastníka pri ochrane vlastných práv a majetkových záujmov. Trestným postihom nie je možné nahrádzať inštitúty iných právnych odvetví, ktoré sú určené na ochranu majetkových práv a záujmov.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného nemožno posudzovanú trestnú vec hodnotiť inak ako tak, že poškodená spoločnosť, ako účastník súkromnoprávneho vzťahu evidentne nedbala na minimálnu mieru zodpovedajúcu ochrany svojich práv a majetkových záujmov, vedome zanedbala mieru opatrnosti, keď si neoverila ľahko dostupné informácie významné pre rozhodnutie o poskytnutí úveru. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania poškodená spoločnosť pri poskytnutí úveru vychádzala len z tvrdení obvineného XXXXX, pričom žiadne iné dodatočné informácie od obvineného k jeho finančnej situácii nevyžadovala (predložením dokladov súvisiacich s jeho zamestnaním, a to pracovnej zmluvy, potvrdenia o príjme, resp. výplatnej pásky) a ani si tieto informácie žiadnym spôsobom nezisťovala (či obvinený je zamestnancom tejto spoločnosti). Je pritom nepochybné, že disponuje dostatkom nielen kvalifikovaného personálu a ďalších prostriedkov, aby pri zachovaní potrebnej opatrnosti tieto informácie získala. Navyše ako vyplýva z obchodného registra, poškodený sa venuje podnikateľskej činnosti poskytovania úverov od roku 2001, a preto musí mať dostatok skúsenosti s tým, ako hodnoverne posúdiť platobnú schopnosť žiadateľa o úver a tým predísť, resp. v čo najväčšej miere minimalizovať riziko nesplácania úverov. Poškodená spol. tak v podstate vedome riskuje, pokiaľ takýmto spôsobom poskytuje úvery pravdepodobne vedená snahou o dosiahnutie, čo najväčšieho objemu obchodov. Potom by však bolo v rozpore s princípmi, na ktorých je založený právny štát, aby trestným postihom jedného účastníka súkromnoprávneho vzťahu bola nahradzovaná nevyhnutná miera opatrnosti druhého účastníka pri ochrane vlastných práv a záujmov. Trestným postihom nie je predsa možné nahrádzať inštitúty iných právnych odvetví určené k ochrane majetkových práv a záujmov.

V tejto súvislosti k znakom základnej skutkovej podstaty trestného činu úverového podvodu je potrebné uviesť, že len uvedenie určitých nepravdivých skutočností nie je možné, samo o sebe, považovať za „uviedenie do omylu“ v zmysle základnej skutkovej podstaty trestného činu, pretože „uvádzanie, či deklarovanie nepravdy“ nič nehovorí o tom, či tieto nepravdivé skutočnosti boli alebo mohli byť aj objektívne spôsobilé oklamať klamanú osobu (ide o posudzovanie spôsobilosti, či nespôsobilosti použitého prostriedku oklamať poškodeného), respektíve, či k oklamaniu poškodeného došlo len preto, že ten celkom (hrubo) zanedbal svoju povinnosť (všeobecnú prevenčnú povinnosť vyplývajúcu z § 415 Občianskeho zákonníka) a zjavne konal bez dodržania určenej miery opatrnosti. V takomto prípade možno hovoriť o tom, že k škode na majetku poškodeného došlo výhradne v príčinnej súvislosti s porušením povinnosti na strane poškodeného, t. j. s porušením obvyklej miery opatrnosti, pretože za jej bežného dodržania by bolo vylúčené oklamanie poškodeného, teda išlo o konanie nespôsobilé uviesť niekoho do omylu a spôsobilým sa stalo len a výlučne vďaka zjavnému porušeniu obvyklej miery opatrnosti zo strany poškodeného.

Na základe uvedeného mám teda za to, že v predmetnom prípade neboli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty prečinu úverového podvodu, konkrétne znak spočívajúci v uvedení do omylu. Ku škode na majetku poškodeného došlo výlučne z dôvodu zjavného porušenia obvyklej miery opatrnosti, pričom poškodená spoločnosť mohla jednoducho odhaliť nepravdivosť údajov uvádzaných obvineným, avšak za týmto účelom nevykonala žiadnu aktivitu, nakoľko tú vykonala až potom, čo obvinený nesplácal úver.

Súčasne ale za zmienku stojí i fakt, že obvinený preukázateľne, kým mu jeho finančná situácia dovoľovala platil jednotlivé splátky podľa stanoveného harmonogramu.

Obvinený XXXXX doposiaľ nebol súdne trestaný a v registri priestupkov má viaceré záznamy o priestupkoch na úseku bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky.

Podľa § 215 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak nie je skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Vzhľadom na uvedené dôvody bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať u prokurátora okresnej prokuratúry XXXXX, ktorý ho vydal a to do troch dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Martin Hodovanec
prokurátor